

майбутніх збитків від діяльності підприємства.

Сума забезпечення визначається за обліковою оцінкою ресурсів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), необхідних для погашення відповідного зобов'язання, на дату балансу. Забезпечення довгострокових зобов'язань визнаються у сумі їх теперішньої вартості.

Забезпечення використовується для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких воно було створено. Залишок забезпечення

переглядається на кожну дату балансу та, у разі потреби, коригується (збільшується або зменшується). У разі відсутності ймовірності вибуття активів для погашення майбутніх зобов'язань сума такого забезпечення підлягає сторнуванню.

Отже, бухгалтерський облік виступає надійним інструментом управління підприємницькими ризиками на підприємстві, оскільки з його допомогою можливо зменшити вплив наслідків прояву ризику на зміну вартості капіталу підприємства.

Література

1. Вигівська І.М. Бухгалтерський облік діяльності підприємств в умовах ризику: організація та методика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / І.М. Вигівська. – Житомир : ЖДТУ, 2010. – 21 с.

2. Гнилицька Л.В. Інформаційне забезпечення ризиками підприємницької діяльності: обліковий аспект / Л.В. Гнилицька // Економічні інновації: Зб. наук. пр. — Одеса: ІПРЕД НАН України, 2014. — Вип. 57. — С. 88-100.

3. Гуцайлюк З. В. Економічні ризики в інформаційній системі бухгалтерського обліку // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – №7. – С.8-13.

УДК: 657:005

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Ковальчук С.П. – к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Ванжула В.П.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Прийняття ефективних управлінських рішень не можливе без оперативної інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства. Джерелом зазначеної інформації виступають дані бухгалтерського обліку та сформована на їх основі фінансова звітність підприємств. Для надання оперативної та неупередженої інформації про фінансові результати на підприємствах необхідно забезпечити своєчасну організацію збору, обробки та документального оформлення облікових даних. Система обліку – це важливе джерело інформації для менеджменту, адже вірно дані є підставою для прийняття економічно ефективних та доцільних управлінських рішень.

Питанням організації бухгалтерського обліку на підприємстві присвятили свої праці Н.М. Головай, О.М. Дзюба, В.В. Сопко, Л.І. Пославська, В.В. Ясишена. Важливість системи бухгалтерського обліку з інформаційної точки зору зумовлює потребу подальшого вивчення питань її організації на підприємствах.

Бухгалтерський облік – це процес, що має свою технологічну послідовність дій та етапів. Ці

етапи представлені на рис. 1.

Бухгалтерський облік на підприємстві виступає інформаційним джерелом не лише для:

- управлінського персоналу, що використовує його для визначення рівня діяльності підприємства та прийняття необхідних управлінських рішень;

- аудиторів та аналітиків, під час проведення аудиторських перевірок, надання аудиторських послуг, здійснення аналізу;

- для інших зацікавлених в результатах діяльності підприємства осіб.

Бухгалтерський облік являє собою систему, в якій всі елементи є взаємопов'язані між собою. Найпростіше представлення системи обліку можливе за допомогою двох її основних складових, на взаємодії яких базується весь процес обліку. Цими складовими є: - обробляюча система, яку формує людина, як ініціатор та виконавець всього процесу обробки облікової інформації, та машини – система інформаційних технологій, як технічний виконавець другого ступеня;

- система, яку обробляють – сукупність інформації про проведені господарські операції, факти господарської діяльності підприємства. Бухгалтерський облік передбачає формування першого рівня узагальнення облікової інформації

- рахунки з найвищим ступенем узагальнення інформації – синтетичні;
 - рахунки середнього ступеня узагальнення інформації – субрахунки. Вони

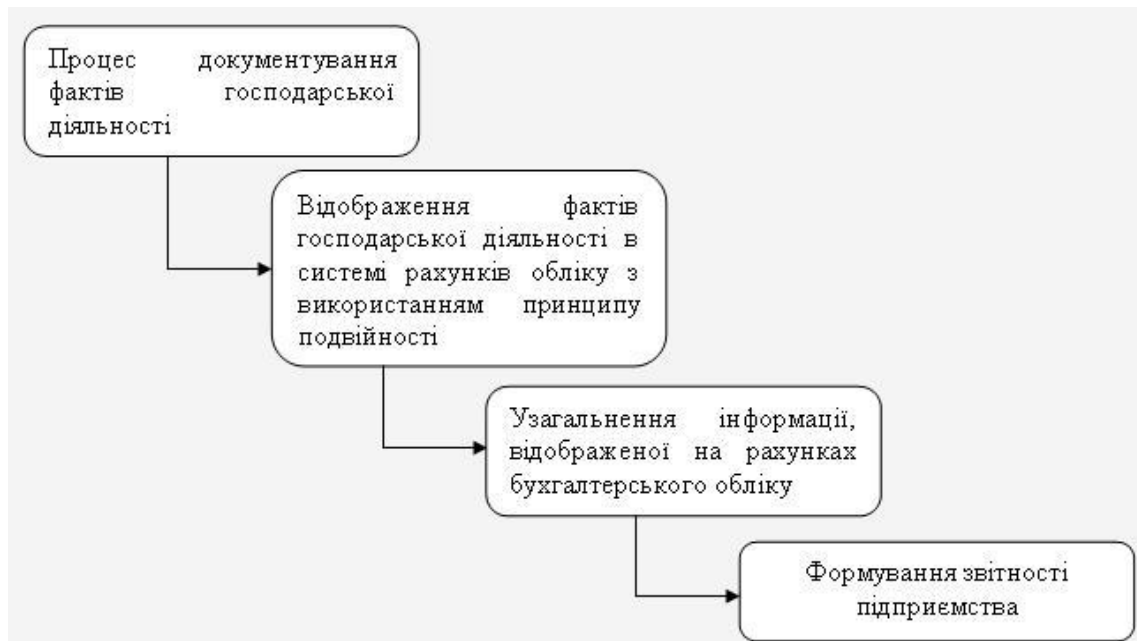

Рис. 1. Технологічна послідовність етапів бухгалтерського обліку

саме на рахунках обліку. На них інформація відображається на певну дату або за певний період часу. Всі рахунки бухгалтерського обліку класифікуються на три групи за рівнем деталізації на них інформації:

утворюються шляхом поєднання однорідних аналітичних рахунків;

- рахунки низького ступеня узагальнення інформації – аналітичні. На них інформація відображається деталізовано із використанням різних видів вимірників показників.

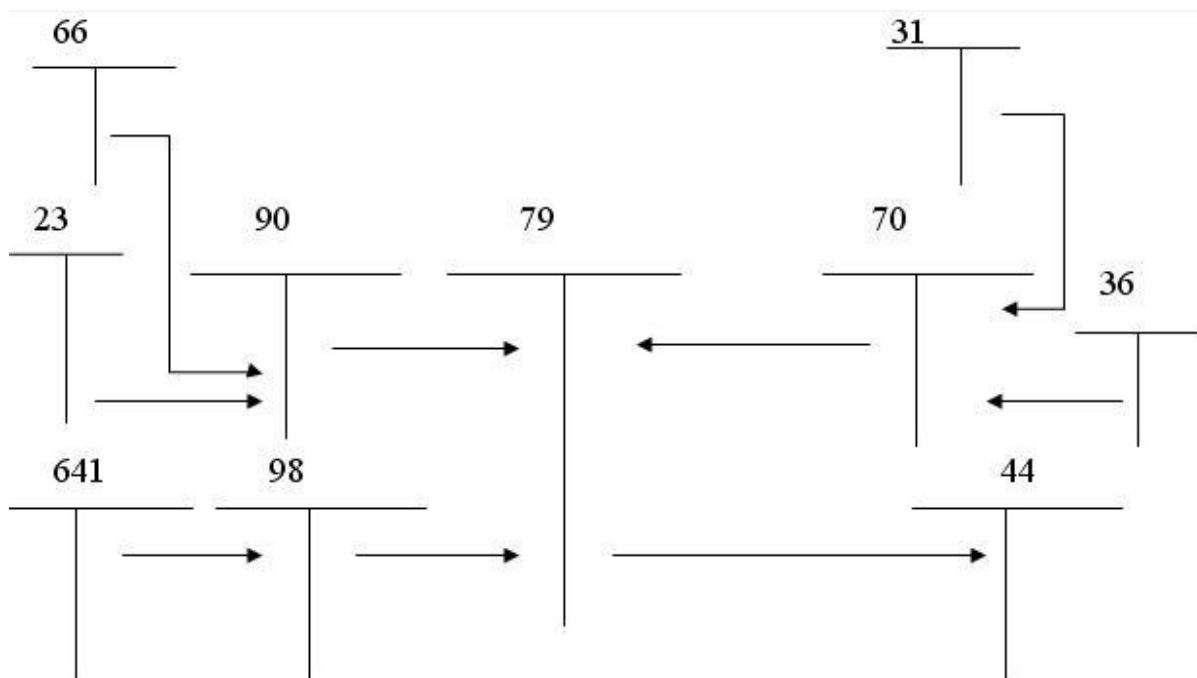

Рис. 2. Модель відображення процесу формування прибутку (збитку) підприємства в системі рахунків бухгалтерського обліку

Важливим абсолютним показником діяльності будь-якого підприємства виступає його фінансовий результат. На рахунках бухгалтерського обліку формується інформація про його розмір шляхом проведення послідовних записів. При цьому процес формування кінцевого показника передбачає поетапне узагальнення облікової інформації на різних видах рахунків. На рис. 2 відображена модель формування прибутку (збитку) підприємства в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Відображений на рахунку показник нерозподіленого прибутку підприємства виступає вихідною інформацією системи бухгалтерського обліку і може використовуватися в системі менеджменту для прийняття управлінських рішень.

Рахунки бухгалтерського обліку – це найбільш деталізоване джерело облікової інформації для системи менеджменту. На практиці найчастіше використовують більш загальні джерела інформації, в яких вже містяться узагальнені та систематизовані показники. При цьому виникає ризик невірності управлінського

рішення, що є похідним від ризику невірності вихідних даних. Для зменшення такого ризику найкраще використовувати дані, які підтверджені аудиторським висновком. Проте абсолютної гарантії відсутності ризику це також не дає, тому що аудит, як правило, проводиться виключно в зазначених напрямках і надає підтвердження лише певній звітності.

Підприємство по результатах певного часового періоду своєї діяльності підводить підсумки у вигляді звітності. Форми її є різні, в залежності від інформаційних потреб та цілей, відповідно до яких відбувається її складання.

Таким чином, дотримання законодавчих вимог до організації та ведення бухгалтерського обліку є важливим завданням в системі управління підприємства. Якісно побудована система обліку з урахуванням вимог до побудови усіх елементів, які визначені технологічною послідовністю етапів бухгалтерського обліку забезпечує менеджмент підприємства достовірною та повною інформацією, необхідною для ефективного управління підприємством.

Література

1. Головай Н. М. Розвиток парадигми бухгалтерського обліку в сучасній економічній системі / Н. М. Головай, Н. В. Гордополова, В. Ю. Гордополов // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. - 2015. - № 3(2). - С. 93-98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2015_3%282%29__20
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Sopko V. Accounting provision of the financial security of the enterprise / V. Sopko, T. Ganushchak // Herald of Kyiv national university of trade and economics. - 2016. - № 6. - С. 104–115

УДК 657.1 (10)

ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сисоєва І.М. – к.е.н., доцент; Макогонюк І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Елементи облікової політики щодо основних засобів встановлюються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 14 «Оренда», Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку основних засобів, Методичними рекомендаціями щодо облікової політики підприємства (табл. 1). Облікова політика регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [5].

Важливою передумовою ефективного обліку основних засобів є обґрунтування виокремлення об'єктів обліку основних засобів [3]. Підприємства мають право визначати за самостійний об'єкт обліку окремі конструктивні

Наступним елементом облікової політики

частини основних засобів за умови суттєвої відмінності строків їх корисного використання. Класичним прикладом такого підходу є виокремлення корпусу літака та його двигуна як об'єкта обліку. Двигун має експлуатаційний строк значно менший, ніж корпус літака, внаслідок чого він виділяється як окремий об'єкт з метою амортизації. Однак, у практиці формування облікової політики такий порядок, на жаль, застосовується рідко, а інвентарними об'єктами найчастіше визнаються комплекси основних засобів. Це призводить до негативних наслідків, зокрема, занесення об'єкта до визначеної класифікаційної групи стає достатньо умовним, надходження та вибуття окремих частин об'єкта розглядається як ремонт, а не рух, що значно ускладнює облік таких операцій. підприємства щодо основних засобів є